

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vera Concilii Tridentini Historia

Contra falsam Petri Suauis Polani narrationem

Pallavicino, Sforza

Antverpiae, 1670

Capvt XX. Varia oppida ab Albano occupata. Concordia agitata, sed frustra. Accessus Romam Monlucij. Prorex insuper Tybure, Antio & Hostia potitus. Octauij Farnesij ad Hispanos transitus & Placentia ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-11665

Varia oppida ab Albano occupata. Concordia agitata, sed frustra. Accessus Romam Monlucij. Prorex insuper Tybure, Antio & Hostiâ potitus. Octauij Farnesij ad Hispanos transitus, & Placentia ipsi restituta. Armorum suspensio inter Pontificem ac Proregem ad decem, ac postea ad quadraginta dies, sed absque pacis confectiōe, ad quam agendam mittitur ad Philippum Regem Nuntius.

CAraxæ Cardinalis aduentus protrahi amplius non poterat, vt incommodis prospiceret, terrorem leniret, rebuſque quodammodo spiritum suppeditaret; cū & grauis ætas Pontificis, & leuis experientia non bellicis modò, sed ne politicis quidem negotiis esset accommodata. Mediocris numero exercitus Albano erat, cū duodecim militum millia parum excederet; sed virtute ac disciplinâ præstans, formidabilisq̃ue ob inflammatos ductorum animos, quorum plerique bellum pro se gerebant, seu quò erepta sibi bona recuperarent, seu vt illatas à Pontifice iniurias vlciscerentur. Cataphracti itaque Marco Antonio parebant, equites leuis armaturæ Comitum Populi summum Præfectum sequebantur, in quo arcta affinitas cum Paulo indignationem acuebat ob dedecus, muneris abrogatione, & exclusione ab ædibus Pontificiis sibi inflicto. Supremus castrorum Præfectus erat Ascanius Corneus. Tormentis bellicis præerat Bernardinus ille Aldanus, de quo à Fisci Procuratore mentio facta est. Arduum nequaquam fuit humilimodi exercitui multa loca statim armis occupare, & omnia terrore concutere. Columnensium subditi, pro eo quod euenit ditionibus diu amanterq̃ue possessis ab aliqua familia, plerique sponte se antiquis dominis dederunt. Mox etiam ex bellici apparatus penuria coacta est hosti se tradere Anagnia, vrbs quæ situs præstantiâ, & collecti comæatus copiâ in pretio habebatur. Prorex ad eleuandam armorum suorum inuidiam, suspicionemq̃ue inter Pontificem & Cardinales ferendam, ditiones sacri Collegij nomine accipiebat, professus, paratum se esse ad ea loca vel ipsi Collegio, vel futuro Pontifici restituenda.

Pontifex eâ Proregis arte statim animaduersâ commotus, rem in Purpuratorum generalem conuentum retulit: qui ea de causâ indignationem præ se gerentes, Bellaium Gallum, Collegij Principem,

1556.

cipem, rogarunt, vt per litteras id grauiter conquereretur communi nomine cum Albano, quasi is schismaticos aut rebelles ipsos putaret, qui vellent acceptare quod ipsorum summo Principi ereptum erat. Hanc agendi rationem probari non posse illius Regi: ac præ ceteris de ea conqueri eius patrum, Cardinalem S. Iacobi; per cuius familiarem hæ litteræ missæ sunt Idibus Septembris, ac Albano reddita dum Anagniam obsidebat. Illicò respondit Prorex Cardinalibus, agens grates, quòd se admonuissent vt ab iis abstineret quæ sui Principis pietati accepta esse non possent; bellum à se inuito illatum fuisse, ob rationes quas per Loffredum sacro Collegio significarat: proinde donec Paulus viueret, sibi opus esse, vt sub Regis patrocinio terras occupatas retineret. Sed quoniam sibi Rex constanter iniunxerat, vt eas restitueret quancumque Pontifex decessisset, & in eo euentu regimen ditionis Ecclesiasticæ penes Collegium erat; idcirco voluisse memoratâ declaratione se obstringere ad eas ne paucos quidem dies illos retinendas, qui intercessissent vel vsque ad electionem noui Pontificis, vel vsque ad aduentum nouæ iussuionis à Rege. Postremò preces iterabat apud Collegiam, Collegiique principem, vt Pontificem ad æquiora magisque paterna consilia cohortarentur.

3 Hæc litterarum clausula, ac trepidatio quæ Romam inceserat ob captam postmodum Anagniam, quosdam è Vaticanis Patribus permouit, vt cum Pontifice eâ vterentur libertate, quæ adhiberi solet inter magna discrimina (quo tempore exulat adulatio) atque ob oculos illi ponerent necessitatem agitandæ concordia. His Paulus assensus, legauit decimosexto Septembris ad Proregem cum litteris Cardinalis S. Iacobi Thomam Manriquium Dominicanum, qui suspensionem armorum proponeret, quâ durante de pace transigeretur. Cùm autem Prorex suspensionem recusasset, sed propensionem ostendisset ad pacis negotium, vbi Pontifex constitueret Cardinales affectionibus vacuos, quibuscum homines à se ad id missi possent de re ipsa agere; Pontifex die postero illos designauit, accitis inter alios Paceco, Toletano, Caraffa & Rebiba, iam reuersis. Ad hunc cœtum misit Albanus vnâ cum Manriquio Franciscum Pacecum, qui sibi à secretis erat, & quietem semper suaserat, adeoque idoneus ad eam stabilendam videbatur, atque die vigesimo Septembris coactis Patribus apud Cardinalem S. Iacobi optatas condiciones exposuit.

4 Hæc erant: Vt Pontifex in amicitiam rediret cum Rege; cautionem illi daret, se numquam ipsi molestiam illaturum, nec fœdus in

Paris II.

P p p

cum

1556.

eum initurum; Regis subditos ac ministros, qui erant in custodia, liberaret; & Marcum Antonium Columnam, & Ascanium Corneum redintegraret.

Postridie illius diei responsum est: Cetera quæ proponebantur, desperanda non esse; sed absolutionem Marci Antonij & Ascanij, qui Pontificis erant subditi, ab eoque damnati ob alia summi ponderis crimina, & nihil ad Regem spectantia, adeò duram conditionem videri, ut nemo eam auderet deferre ad Pontificem; nec par esse, ut ea de causa communis tranquillitas ab Albano retardare. ur.

Sed Prorex in postulato persistit. Et quamquam postea inter ipsum & Caraffam Cardinalem de congressu habendo in Crypta ferrata vigesimoquarto Septembris, conuentum esset, Caraffa tamen non adfuit, non sine admiratione atque indignatione Proregis. Species impedimento prætenta hæc fuit^a. Cum statutum fuisset ut vnà cum Caraffa conuenirent Cardinalis S. Floræ, & Vitellius; prior ex his facultatem scripto sibi dandam à Pontifice peti, ne huiusmodi ab vrbe digressio sibi vnquam obici posset in iudicio quasi transgressio vetiti seuerissimi, & violatio ingentis vadimonij præstiti, quo à Pontifice obstrictus fuerat ne Româ discederet, sicuti narrauimus. Sed Paulus cautionem hanc recusauit, & inuenis negotium dissolutum est: cuius rei causam afferebat Pontifex, quòd ea trium Purpuratorum missio ad Proregem nec honorifica gradui, nec à fraudibus tuta videretur. Sed fortasse Caraffæ operâ id effectum, qui desperans, aut non cupiens Albanum relictum ab iis postulatis, ad quæ inexorabilis erat Pontifex, timuit ne hoc infructuoso colloquio Gallus tepesceret in suppeditandis auxiliis, ob suspensionem animi in Pontifice vacillantis.

Caraffa itaque per Cæsarem Brancaccium, qui his planè diebus^b nouus Nuntius in Galliam missus fuerat^b, Regi honorem suum in vadimonium obtulit, ut securo esset animo, Pontificem nunquam Hispano fisurum, nec fœderi defuturum, nisi prius Rex ipse defuisset. Quin verebatur, ne ipsa Thomæ Manriquij missio, quam impedire nequiuert, noxias suspensiones in Gallis excitaret, cum tenuis quæque causa sufficiat ad mortales retinendos, ne vehementius festinare laborent. Sed Siluanus, qui tunc aduenerat e Gallia, Caraffam eâ sollicitudine liberauit, eum Regis nomine cohortatus, ad Hispanos verborum^c lenocinio lactandos, donec parata iam auxilia peruenirent. Etenim huius accepti nuntij beneficio, integrum fuit Caraffæ Cardinali & adscribere huic eidem consilio ea quæ prius acta fuerant per Manriquium, & alias postea pacis tractatio-

^a Historia Norelij, & narratio Nauageri.

^b Variæ litteræ Caraffæ Card. ad Brancaccium, 8. Octob. ac Nouemb. anno 1556. apud Burghesios.

^c Colligitur ex litteris Caraffæ ad Brancaccium, 23. Octobris.

nes inducere, securo haud excitandi in Gallis aut obturbationem aut teporem per agitatam concordiam, vbi ea non conficeretur: vbi verò conficeretur, non amplius instabat necessitas Gallicarum suppeticarum; poteratque pax honestari harum cunctatione vltra Regis promissionem, & Pontificis indigentiam. Nihil interim cessabat Caraffa Gallos extimulare, victoriâ in procliui ostentatâ, hostibus emunctis, regni Neapolitani & Etruriæ populis malè habitis, adeoque rerum nouarum percupidis, sed ob angustias Romam prementes celeritate opus esse.

7 Et sanè graues erant angustiae; sed grauissimæ appingebantur à ciuium persuasionem. Quæ persuasio sapè in bello, tamen si falsa, vim obtinet veritatis; atque in vrbe populo, magna ex parte seu togatis seu plebeis conflato, & ex quiete imbecillo, arduitate bellandi colorat parem abominationi bellandi. Aliquantulum leuauit terrorem Monlucij aduentus cum aliquot cohortibus è Senensi ditione: is quippe Dux erat, qui in obsidione, quam diu fortiterque sustinuerat, nomen sibi periti strenuique defensoris comparauerat; vnde populus, & fiduciâ huiusmodi præsentis custodis, & spe per hoc pignus adfuturi Gallorum auxilij, animum erexit.

8 Sed quis vellicari se ad pietatem non sentiet à religioso studio quod præ se fert Suauis in carpendo Pontifice, quòd inter huiusmodi angustias ad custodiendam urbem, Religionis regiam, & æranium thesauri, in vniuerso terrarum Orbe sanctissimi, Ecclesiastici etiam Ordinis operâ vteretur, iuberetque templum quoddam dirui, quò reliqua omnia tueretur? Perinde quasi Canonum doctrinæ non consonet, quòd vbi eiusmodi necessitas ferat, ^d sacrorum & hominum & ædificiorum priuilegio derogetur.

d Vide præsertim cap. 2. De Immunitate Ecclesiarum, ibique Doctores.

9 Nec ita multò post quædam propinqua iacturæ, & remotæ rerum vices, grauius populum deterruere, ac Pontificem perculere. Prorex Tybure potitus est, validâ vrbe prope Romam, & ad vires cum regno Neapolitano coniungendas opportunâ. Oppidum inter veteris Antijruinas ad mare constructum, Neptunus à recentioribus appellatum, à Pontifice desciuuit, eiecto eius præsidio, & Columnensibus antiquis dominis admissis: & quod grauius inflixit vulnus, sub regionum potestatem concidit, tamen multi sanguinis pretio, arx Hostiensis, magni momenti locus, cum in ea & Romæ propinquitas, & maris commoditas copulenter.

10 Sed plaga præ ceteris noxia, quamuis longinqua, fuit Parmensis Ducis reconciliatio cum Hispano. Ex iis quæ supra narrauimus, nostris lectoribus inexpectatum non adueniet, in dies deuenisse

1556. magis magisque minorem in Paulo teneram illam beneficij memoriam & reuerentiam ex accepta Purpura, quas Farnesio Cardinali Pontificatus initio præ se tulerat, cum didicisset, quod breuè discitur scholâ, cum eo non amplius tamquam cum ductore, sed tamquam cum subdito se gerere. Quapropter Farnesius hanc scenæ conuersionem ægerrime ferebat. Sed acrius pungebatur Caraffensium fastu, qui iam imperiosius cum omnibus agebant: nec saltem opimorum fructuum utilitas decidentium foliorum splendorem compensabat; cum Farnesius, quod pariter insinuauimus, cerneret in fœdere nec magni decoris munus, nec magni emolumentum conditionem Octauio fratri destinata. Hinc simul ægro erat in Gallos animo, à quibus ut ipse rebatur, diuturnâ spe lætatus fuerat, & in postremis cum Hispano pactionibus nec ipse neque Cardinalis frater nominatim inclusus, quod Ecclesiastici prouentus, ab Hispanis detenti, ipsis redderentur; in quo ieiunius secum Galli, quam cum Saluiano Gaddio, & Rudolfo Cardinalibus, ætate superiore se gesserant. Cum itaque huiusmodi quasi stomachi malaciâ erga Gallos ac Pontificios Farnesius Cardinalis laboraret, cumque multò antea iam præterisset biennium, ad quod Octauij in Henricum Regem clientela pacta fuerat, ac præcipuum illius flabellum Horatius obiisset; incepere Farnesij animo reuoluere, tum Placentiam, tum redditus Ecclesiasticos ac profanos in utriusque Siciliæ regno restitui sibi non posse, nisi ab illis qui ea obtinebant. Ex altera parte, quemadmodum contingit, ut in summorum Principum dissidijs mediocres auctiorem sibi conditionem nanciscantur, dum illorum singuli magnum sibi momentum existimant, ad vincendum in virium æquilibrio, quamcumque accessionem ab his sibi factam; Hispani & pronum ad rem transigendam animum, & largam ad paciscendum manum prætulere.

Negotio dederat initium Moronus, Farnesianus Purpuratus, qui in supremis Comitibus Pontificiis Farnesium secutus, eius beneuolentiam redintegrarat, simulque intimus, sicut dictum est, Cæsarianis. Is igitur postea rem urgere studuit missione & minus speciosa, adeoque magis operosa, Gherij, qui sibi à secretis erat, ad Albanum, dum eodem tempore absque alterius in altero notitia idem agitabat Romæ cum Farnesio Garzias Lassus, qui postmodum se Neapolim ad idem peragendum contulerat. Sed rei confectio, nominantibus Farnesius, & Albano comprobante, sequestrem habuit Hiero-

^e Litteræ Farnesij ad equitem Tiburtium, 13. Maij 1556.

^f Litteræ Farnesij ad Tiburtium, 23. Maij 1556.

^g Litteræ Farnesij Cardinali ad Octauium, die non signato, cum parte epistolæ

Gherij ad ipsum Cardinalem, ^h Litteræ eiusdem ad eundem, iam citatæ, & altæ, 8. & 15. Aprilis 1556.

Hieronymum Corregium, sæpius à nobis laudatum, Cæsaris subditum, & Octauij administrum^k.

Quod spectabat ad pactiones: Primò Hispani obtulerunt se Placentiam reddituros, ad tempus eius arce sibi retentâ, eandemque urbem recepturos per compensationem; aliquid spei porrigentes, eam compensationem fore amplam Senarum possessionem, quam nuper acquisiuerant, coniunctam Castrensi ditioni; simul etiam suspicionem Octauio iniicientes, si secus foret, Placentiam fortasse per eas concordia pactiones Sabauda concessum iri. Verùm recusantibus Farnesiis eam commodatæ potius quàm restitutæ urbis conditionem, præstolaturis postea compensationem pro potentioris arbitratu, agitata formataque sunt huiusmodi pacta: Vbi Octauius in clientelam Philippi Regis veniret, suumque filium Alexandrum primo loco genitum in Aulam mitteret, ibi educandum, recuperarent Farnesij non modò quidquid Ecclesiastici ac profani in Regis ditionibus possidebant, sed insuper Placentiam, retentâ sibi tamen ab Hispanis arce. Eapropter tradita urbs est Octauio à Madruccio, in quo simul cum Pescario nitebatur eâ tempestate suprema cura negotiorum Cæsaris Regisque Catholici in Insubria. Ita per nec opinabilem fortuitarum conuersionum varietatem, delusâ politicæ ratiocinationis arrogantia, effectum est, ut adiumentum potissimum Farnesiis ad recuperandum Austriacorum patrocini-um, simulque Placentiam, nec amor Cæsaris erga filiam foret, nec opera sibi à genero impensa, nec studia ad utilitatem Ecclesiæ ac nepotis præstita à tanto Pontifice, quantus Pâulus Tertius fuerat; sed quòd à Farnesio Cardinali euectus ad solium fuerit Pontifex Austriacorum aduersarius, qui eos in angustias redigeret; postea verò quòd ipse Farnesius se ab eo Pontifice seiunxerit, suæque familiae clientelam iis obtulerit, dum illâ vsque adeò indigebant, ut elegerint non solum ipsam recipere, sed pretio tam ingenti coemere.

¹² Erat Farnesiis in animo, re adhuc pendente, conditionibus nondum firmatis, hanc inire concordiam (quod in ipsis erat) bonâ Pontificis Regisque Gallia pæce. Pontificis consensus pro necessario habebatur, ubi in pactiones veniret compensatio urbis Ecclesiasticæ, qualis erant Placentia; adeoque proposuerant, in pacificationis initio huiusmodi consensum verbis obsequentissimis sibi deposcere: sperabantque Paulum haud negaturum, quandoquidem apertè nondum inimicitiam cum Hispano susceperat, & intermicabant ex interuallo propinquæ serenitatis radij; cum alioquin ea redintegratio, in se spectata, tam in supremi quàm in beneficiarij Domini

1556.
i Pars epistolæ Gherij.
k Farnesius Card. procuratorias litteras ad pactiones firmandas misit 2. Iunij anno 1556. ut in litteris per arcanas notas scriptis anonymo habetur, contentis in litterarum volumine iam dicto.
l Pars epistolæ Gherij, & litteræ Farnesij Cardin ad Octauium, 8. & 15. Aprilis 1556.

ria
y
II

1556. rem foret. Regi Gallia se ostensuros arbitrabantur, emolumento ipsi futurum, si suas vires à Parmæ defensione liberaret, haberetque addictum sibi obstrictumque Principem Placentiæ possessorem: cum Farnesij nondum vellent id temporis, saltem palam, partem Hispanicam sequi. Supersedebant porro statuere, tamquam in perardua quæstione, An vbi Rex Gallia, eiusque ministri inflexibiles repugnassent, grata præteritorum beneficiorum, quæ à Gallo acciperant, memoria, metusque de futura eiusdem indignatione, essent ab ipsis antehabenda utilitati legitimæ tam pretiosæ recuperationis. Neque Galli admodum dissentere; & Pontifex aliquâ ratione acquieverat^m Farnesij, despondentibus, nullam se molestiam ipsi allaturos ex parte ditionis Castrensium, & Cardinalem S. Angeli Romæ quasi obsidem commoraturum^m: sed reuerà Octavius quantum potuit consilij auxiliique clam Hispano subministravit; simulque obtulerat, se palam eius clientelam professurum, obiecto capite cumque discrimini, dummodò id sibi Rex præciperet, non autem ab Hispanis ministris, quasi volens & in sui commodi gratiam allaceretur: quod tamen ipse conabatur etiam per vxorem suam, Philippum forem, quæ iam in Belgium fratrem allocutura perrexerat, Regi persuadere, noxium æque sibi ac Regi futurum. Verùm Farnesius Cardinalis contestatus fuerat, nolle se quidquam esse participem in eo quod esset Pontifici nociturum. Octavius denique, violentis Hispanorum postulationibus compulsus, tametsi ægerimè id ferente ac supra modum formidante Cardinali fratre, se Hispanarum esse partium declaravit, armis proinde eo nomine illatis in Ferrariæ Ducem, cum Gallo ac Pontifice fœderatum^o. Sed forte propitiâ, cum id contigit, confecta pax est inter Paulum ac Philippum; quod Farnesios liberavit à concepto periculo ob formidabilem irritati Pontificis iracundiam. Sed hæc vltima aliquanto post euenere.

^m Totum apparet ex duabus literis Farnesij Cardinalis. Parmæ ad Ardinhellum Bruxellas, 14. Augusti 1557.

ⁿ Id colligitur ex literis Octavii, quæ sunt in volumine litterarum Farnesij Cardinalis scriptis ad coniugem Bruxellas, 6. & 13. Februarii 1557. aliisque, absque die notato, & cum dissertatione de bello.

^o Litteræ Farnesij Cardinalis. Parmæ ad Ardinhellum, 28. Septembris 1557. ^p Litteræ supplicatæ Caraffæ ad Brancaccium, 23. Octobr. 1557.

Solus itaque Ferrariæ Dux tunc in fœdere persistebat, idque palam profitebatur^p. Apud Venetos postulata Pontifex iterauerat, Nuntio illuc misso Commendano: sed nequit eos vltra permouere, quàm vt hominem, qui Senatui à secretis erat, ad Proregem legarent, eum cohortantes vt arma deponeret, simulque denuntiantes, Rempublicam denique haud passuram oppressionem abiectionemque Pontificis: quæ legatio ita priuata atque inermis, ad strepitum magis quàm ad ictum valuit. Quare eidem Venetorum interuentio, qui in reditu Pontificem inuisit, hic dixit, Velle se sacris interdiceret, regnisque priuare Cæsarem ac filium; seu quòd ingenui tero-

ferocitas ea reuerà illi sensa suggereret, seu quòd gnarus, quanto studio Senatus ille Italicam quietem curaret, stimulare illum moliretur ad efficacius obfistendum tanto incendio quòd imminebat: non tamen Venetus moderatam suam agendi rationem est pratergressus. Cùm itaque premerent angustia, & amici deficerent, denudò de induciis agi cœptum, S. Floræ, & S. Iacobi Cardinalibus sequestris. Et iam earum necessitas, non tam quidem aperta, sed nihilo minor quàm Pontificem, vrgebat Albanum, tum diminuto militum numero quàm cædibus, quàm fugâ, quàm in tot occupatis oppidis muniendis dissipato, tum auctâ propter Autumnales pluuias discurrendi difficultate, & aliis accidentibus incommodis, quæ secum affert bellum, præsertim vbi hostili in agro geratur. Idcirco 19. Nouembris, post deditionem Hostia, in dies decem induciæ sancitæ, quibus Caraffa Cardinalis & Prorex subscribere; & mox in colloquio, ab ipsis quinque horis habito in exercitus vtriusque conspectu, ad alios quadraginta dies prorogata, vulgataque in Senatu 27. eiusdem mensis.

14 Traditum fuerat Caraffæ Cardinali diploma, cum ampla facultate componendæ etiam pacis, pro cuius conditione Senæ postulabantur Paliano permutandæ; perinde quasi facilius Hispanis non esset urbem aliquam ex ditione Senensi Columnæ tradere, simulque à petitione desistere, vt huic ipsius oppida restituerentur, quàm Caraffensibus concedere compensationem, quæ tot partibus rem litigio subiectam excedebat. Respondit igitur Prorex, Auctoritatem sibi à Rege non esse pacis conficiendæ: tametsi reipsa eam haberet, quemadmodum postea Rugomius Bruxellis Nuntio affirmavit. Sed Albanus fatius duxit potestatis defectum simulare, quàm voluntatis auersionem patefacere. Et sanè accipi non poterat ab Hispanisea conditio, quin Florentini Principis animus acriter percelleretur, post tantum operæ ab eo impensum expugnationi Senensi, & quin eo exemplo homines discerent, validum pro meritum ad Principatum beneficiarium obtinendum ab Hispanis, esse, quòd ampliores ab ipsis Principatus armis adimere quispiam studuisset. Quapropter concordia negotium in Aula regia repositum; quò Pontificis nomine adiit Nuntius Federicus Fantuccius Bononiensis, Romæ Duodecemuir, & à Prorege Pacecus, qui sibi à secretis erat, missus est.

15 Sed cùm Fantuccius, antequam iter susciperet, ad Proregis colloquium venisset, Pontifex ex illius narrationibus comperit, inane esse spem concordia ob repugnantiam Hispanorum, quàm ipsius firmif.

9 Constat ex litteris Fantuccij, Nuntij Bruxellis, ad Caraffam Cardin. 13. Februarij. 1557. apud Barghesios.

1556. firmiffimis postulatis reluctabantur: ex altera verò parte illi animum erexerant nuntij copiarum, ventitantium è Gallia, Guisio ductore. Idcirco animum conuertit ad opportunè impendendum induciarum spatium comparandis vndique & militibus & pecuniis & amicis. Ad id misit Legati sui Sedisq̃ Apostolicæ titulo Caraffam Cardinalem Bononiam, Venetias, & quocumque pergeret intra Italiam; ac post eius profectiōem die Dominico, quarto Aduentus id retulit in generale Cardinalium conuentum⁵, adiectis causis, & præcipuè per hæc verba: *Vt ille qui acturus est de auxiliis Apostolicæ Sedi suppeditandis, non priuato solum Pontificis, sed eiusdem Sedi nomine rem agat.* Hanc verò agendi artem visus est Paulus ab aduersario didicisse; adeoque, vbi Prorex æstimationem Pontificis eleuare studuerat, illum ab Apostolica Sede seiungens, is Pontificis æstimationem, cum diserta Sedis Apostolicæ coniunctione, augendam curauit. Quandoquidem res quælibet, quamuis maxima, in æstimatione decrescit, cum breui duratura censetur: quemadmodum è conuerso res etiam mediocres grandescunt, cum perpetue creduntur. Iis verò tantum rebus in hoc mortalitatis domicilio datum est perpetuò viuere, quæ verè non viuunt, quippe non tam animâ informatæ, quàm animo conceptæ.

7 20. Decembris, vt in Actis Confessorialibus.

